

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

20.3.2012

B7-0188/2012

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Serbia integreerumine Euroopaga (2011/2886(RSP))

Jelko Kacin

väliskomisjoni nimel

RE\896685ET.doc

PE486.730v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon Serbia integreerumise kohta Euroopaga (2011/2886(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Ühenduste ja nende liikmesriikide ning Serbia Vabariigi vahelist stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut, millele Euroopa Parlament andis nõusoleku 19. jaanuaril 2011. aastal ja mille ratifitseerimine liikmesriikides on jõudnud lõppfaasi, ning Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahelist kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitlevat vahelepingut, mis jõustus 1. veebruaril 2010. aastal,
- võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/213/EÜ, millega sätestatakse Serbiaga loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/56/EÜ¹,
- võttes arvesse üldasjade nõukogu 28. veebruari 2012. aasta järeldusi,
- võttes arvesse nõukogu 25. oktoobri 2010. aasta järeldusi, milles palutakse komisjonil koostada arvamused, mis käsitleb Serbia taotlust Euroopa Liidu liikmeks saamise kohta, nõukogu 5. detsembri 2011. aasta järeldusi ning Euroopa Ülemkogu 9. detsembri 2011. aasta järeldusi,
- võttes arvesse komisjoni 12. oktoobri 2011. aasta arvamust Serbia Euroopa Liidu liikmeks saamise taotluse kohta (SEC(2011)1208) ning komisjoni 12. oktoobri 2011. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded 2011. ja 2012. aastal” (COM(2011)666),
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244 (1999), Rahvusvahelise Kohtu 22. juuli 2010. aasta nõuandvat arvamust, mis käsitleb Kosovo iseseisvuse ühepoolse väljakuulutamise vastavust rahvusvahelisele õigusele, ning ÜRO Peaassamblee 9. septembri 2010. aasta resolutsiooni, milles seda arvamust tunnustati ning väljendati heameelt ELi valmisoleku üle hõlbustada dialoogi Belgradi ja Priština vahel²,
- võttes arvesse 18. ja 19. aprillil 2011 toimunud ELi ja Serbia viienda parlamentidevahelise kohtumise ühisavaldust,
- võttes arvesse ELi ja Serbia vahelist 8. novembri 2007. aasta tagasivõtulepingut³ ning nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1244/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud⁴,

---

¹ ELT L 80, 19.3.2008, lk 46.

² A/RES/64/298.

³ ELT L 334, 19.12.2007, lk 46.

⁴ ELT L 336, 18.12.2009, lk 1.

- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2010. aasta otsust 2011/361/ÜVJP Euroopa Liidu ja Serbia Vabariigi vahelise lepingu (millega kehtestatakse raamistik Serbia Vabariigi osalemiseks Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides) allkirjastamise ja sõlmimise kohta,
  - võttes arvesse endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu (EJRK) peaprokuröri 7. detsembri 2011. aasta aruannet,
  - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 19.–20. juunil 2003. aastal Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldustes lubati selgesõnaliselt kõikidele Lääne-Balkani riikidele, et nad saavad Euroopa Liiduga ühineda, kui täidavad kehtestatud kriteeriumid, ja seda lubadust kinnitati 14.–15. detsembril 2006. aastal Euroopa Ülemkogu kohtumisel heaks kiidetud uues konsensus laienemise kohta, nõukogu 25. oktoobri 2010. aasta järeldustes ning 2. juunil 2010. aastal toimunud ELi ja Lääne-Balkani ministrite kohtumisel;
  - B. arvestades, et oma 12. oktoobri 2011. aasta arvamuses Serbia ELi liikmeks saamise avalduse kohta soovib komisjon, et Euroopa Ülemkogu annaks Serbiale ELi kandidaatriigi staatuse;
  - C. arvestades, et konstruktiivsed lähenemisviisid piirkondlikule koostööle ja heanaaberlikud suhted on stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis väga olulised;
  - D. arvestades, et Serbial on võimalus kujuneda oluliseks osaliseks piirkonna julgeoleku ja stabiilsuse tagamisel;
  - E. arvestades, et kahepoolsed küsimused ei tohiks saada takistuseks ega leida kasutust takistusena ühinemisprotsessis, vaid neid tuleks võimalikult varakult konstruktiivselt käsitleda, võttes arvesse ELi üldiseid huve ja väärtusi;
1. tunneb heameelt Serbia reformiprotsessis saavutatud edu üle ja palub nõukogul anda Serbiale märtsis toimival kohtumisel kandidaatriigi staatuse, tingimusel et Serbia ametivõimud on täitnud 2011. aasta detsembri tippkohtumisel nimetatud tingimused; tunneb sellega seoses heameelt 24. veebruaril sõlmitud Belgradi ja Priština vahelise kaasava piirkondliku koostöö kokkuleppe üle; rõhutab, et saavutatud kokkulepete heas usus rakendamine on äärmiselt tähtis;
  2. on seisukohal, et kui komisjoni arvamuses esitatud esmaeesmärk on saavutatud ja reformiprotsess jätkub, tuleks võimalikult peatselt alustada Serbiaga ühinemisläbirääkimisi, näidates sellega ELi pühendumist Serbia ühinemisväljavaadete edendamisele; tunneb heameelt Serbia märkimisväärsete edusammude üle Kopenhaageni poliitiliste eesmärkide täitmisel, mida on tunnustanud Euroopa Ülemkogu, ning tuleb meelde, et edasine edu Euroopa integratsiooniprotsessis sõltub edusammude jätkumisest selles valdkonnas, eelkõige demokraatia ja demokraatlike institutsioonide toimimise tagamisest, õigusriigi põhimõtete järgimisest, inimõiguste austamisest, vähemuste kaitsest, heanaaberlike suhete säilitamisest ja piirkondlikust koostööst, sealhulgas kahepoolsete

küsimuste rahumeelsest lahendamisest, ning turumajanduse toimimise parandamisest;

3. avaldab heameelt edusammude üle stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ratifitseerimisel ning kutsub ülejäänud ELi liikmesriike üles ratifitseerimismenetluse viivitamata lõpule viima;
4. tunneb heameelt kahe viimase EJRK poolt tagaotsitava isiku, Ratko Mladići ja Goran Hadžići kohtu ette toimetamise üle, millega on saavutatud täiesti rahuldav koostöö EJRKga; rõhutab, et nende vahistamine ei olnud ainult Serbia edasise ELiga integreerumise tingimus, vaid eelkõige samm endise Jugoslaavia 1990. aastate konfliktide ohvritele õigluse tagamise ja piirkonnas leppimise saavutamise poole; nõuab täieliku ja pühendunud koostöö jätkamist kriminaalkohtuga ning põhjalike uurimiste läbiviimist isikute suhtes, kes eelkõige sõjaväe ja tsiviiljulgeolekuteenistuste ridades kuulusid tugivõrgustikku, mis aitas tagaotsitavatel ennast nii kaua varjata, ning toodaks nad kohtu ette;
5. tunneb tõsist muret Kosovo põhjaosas 2011. aasta teisel poolel toimunud sündmuste, eelkõige juulis aset leidnud intsidentide ja nendele järgnenud rünnakute pärast KFORi rahvusvaheliste jõudude vastu; mõistab sellised aktsioonid hukka, tuletab Serbia valitsusele meelde tema kohustust teha kõik endast olenev, et neid tõkestada, ning kordab, et ainult pidevad heas usus tehtavad poliitilised pingutused ning kokkulepitud pragmaatilised ja jätkusuutlikud lahendused ELi vahendatava Belgradi ja Priština dialoogi raames suudavad lõplikult kaotada pinged selles piirkonnas, samuti tuletab meelde stabiilsete, vastastikusel austusel põhinevate enamuse ja vähemuse suhete olulisust; tunneb sellega seoses heameelt liikumisvabaduse küsimuses saavutatud kokkulepete üle ja Kosovo osalemise üle piirkondlikes organisatsioonides, ning kutsub Serbia valitsust üles neid kokkuleppeid viivitamata täielikult rakendada; avaldab heameelt korrapärase kaubavoo üle, mida võimaldab tollitemplite tunnustamine, integreeritud piirihalduse lepingu rakendamise tehnilise protokolliga üle ja selle üle, et Euroopa Liidu õigusriigimissioonile (EULEX) on hakatud üle andma rahvastikuregistri kandeid, mis Serbia ametivõimud olid Kosovost ära viinud, samuti liikumisvabaduse kokkuleppe rakendamise alguse üle 26. detsembril 2011. aastal, nähes selles esimesi samme lepingute rakendamisel; tunneb heameelt president Tadići avalduste üle, kus ta nõudis, et barrikaadid täielikult maha võetaks, misjärel osa neist lammutati; kutsub poliitilisi liidreid üles konstruktiivsele dialoogile, et mitte seada ohtu saavutatud kokkulepete täitmist ning käimasolevaid läbirääkimisi Serbia ja Kosovo vahel; tuletab meelde, et inimeste, kaupade, ideede, teenuste ja kapitali vaba liikumine on ELi põhiväärtus, ning kutsub Serbia võime üles jätkuvalt ergutama allesjäänud barrikaadide lõplikku kõrvaldamist, et võimaldada vaba juurdepääs piiriületuspunktile ja vaba läbipääs nendest ning hõlbustada EULEXi koostööd Kosovo serblastega, et EULEX ja KFOR saaksid oma ülesanded täielikult ellu viia; tunneb sellega seoses heameelt kahe viimase teesulu kõrvaldamise üle piiri Serbia-poolses osas ning 2011. aasta juuli sündmuste toimepanijate suhtes algatatud kriminaaluurimiste üle;
6. tunneb heameelt kinnituse üle, et Belgradi ja Priština vahel peab jätkuma dialoog, et parandada inimeste elutingimusi nii Serbias kui ka Kosovos, ning rõhutab selle protsessi tähtsust laiema piirkondliku koostöö, stabiilsuse ja ühinemisprotsessi jätkumiseks; nõuab vägivaldajuhtumite nõuetekohast uurimist, eelkõige juhtumite puhul, milles osalesid

KFORi rahvusvahelised jõud; tuletab siiski meelde, et igasuguse koostöö keskne siht peaks olema paralleelstruktuuride kaotamine Kosovos;

7. tunneb rõõmu sellest, et Serbia kodanikel on alates 2009. aasta detsembrist võimalik reisida Schengeni piirkonda ilma viisata – võimalus, mida Euroopa Parlament on kindlalt pooldanud; toetab täielikult sellise viisavaba korra laiendamist, kuid tunneb samas muret varjupaigataotlejate suurenenud arvu pärast mõnes ELi liikmesriigis; palub ametiasutustel suurendada jõupingutusi, et selgitada ühiskonnale niisuguste taotluste vastuvõetamatust ning nn varjupaigareiside korraldajad kindlaks teha ja kohtu alla anda; rõhutab seejuures, et igasugused viisavaba reisimisvõimaluse kuritarvitamist tõkestavad meetmed peavad tuginema õigusriigi põhimõtetele ega tohi asjatult kahjustada põhiõigusi – näiteks ei või inimestel meelevaldselt keelata riigist lahkuda; kutsub ELi liikmesriike üles toetama Serbia võitlust alusetult varjupaiga taotlejate edasitoimetamisega seotud organiseeritud kuritegevuse vastu; lisaks märgib, et Serbia muutub üha enam varjupaigataotlejaid vastu võtvaks riigiks ja peab seetõttu varjupaigataotlusi tõhusamalt haldama;
8. märgib, et suur osa Serbia varjupaigataotlejatest Euroopa Liidus kuulub rahvusvähemusse; palub Serbia ametivõimudel aktiivselt tegeleda nende inimeste probleemidega, mida raskendavad praegune majanduslik olukord ja suur tööpuudus, integreerida nad ühiskonda ja parandada nende elamistingimusi; on arvamusel, et sellised meetmed vähendavad ja lõpuks kaotavad varjupaigataotluste suure hulga peapõhjused; kutsub liikmesriike ühtlasi üles suurendama koostöös komisjoni ja ELi õiguskaitseasutustega jõupingutusi inimkaubandusega tegelevate organiseeritud kuritegevuse rühmituste vastu võitlemiseks;
9. rõhutab, et võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu on õigusriigi seisukohast äärmiselt oluline; avaldab heameelt mitme korruptsioonivastase võitlusega seotud seaduse hiljutise vastuvõtmise üle ja ning soovib Serbia ametivõimudel keskenduda nende seaduste tulemuslikule rakendamisele; on siiski mures selle pärast, et neid seadusi ei rakendata ja et täitevvõim mõjutab üha enam massiteabevahendite ja sõltumatute institutsioonide tööd; juhib seejuures tähelepanu asjaolule, et Serbia paiknemine korruptsiooni tajumise indeksi tabelis ei ole kolmel viimasel aastal muutunud; rõhutab, et võitlus korruptsiooni vastu nõuab mitte deklaratiivset, vaid tegelikku poliitilist tahet; soovib valitsusel asuda otsustavasse juhtrolli korruptsioonivastase võitluse protsessides; ühtlasi tervitab konstitutsioonikohtu otsust tunnistada põhiseadusvastaseks üheaegselt mitmel avalikul ametikohal töötamine ning leiab, et see suurendab avaliku sektori läbipaistvust ja vähendab huvide konflikti ohtu; rõhutab samas, et parteide ja erahuvide põimumine soodustab süsteemi korruptsiooni, mis on piirkonnas üldlevinud probleem, ning nõuab kõrgetasemeliste juhtumite tõsist kohtulikku uurimist ja asjakohase kaitse süsteemi rakendamist korruptsioonist teatanud inimeste kaitseks; toonitab ka, et erilist muret tekitab korruptsioon tervishoiu valdkonnas; nõuab tungivalt, et valitsus uuriks täiendavalt korruptsioonivastase nõukogu ja korruptsioonivastase agentuuri leitud kõrgetasemelise ja süsteemse korruptsiooni tõendeid ning tagaks, et nimetatud asutustel oleksid oma tööks piisavad rahalised ja haldusvahendid, ning suurendaks kõrgel tasemel toetust korruptsioonivastasele strateegiale;
10. tunneb muret riigihangete seaduse muutmise seaduse projekti pärast, mis läheb lahku Serbia valitsuse enda riigihangete arendamise strateegiast; kutsub Serbia valitsust üles

korraldama seaduseprojekti nõuetekohane avalik arutelu ning viima projekt kooskõlla valitsuse ametliku riigihangete strateegia ja rahvusvaheliste normidega; toonitab, et seaduse muudatustega ei tohiks nõrgestada riigihankemenetluste järelevalveorganit, kuna riigihanked on teadaolevalt riigis üks peamisi süsteemse korrupsiooni allikaid;

11. juhib tähelepanu sagedasele eeskirjade eiramisele, eelkõige erastamise ja riigihangete valdkonnas, ning nõuab õiguskaitseorganite aktiivsemat sekkumist, et tagada juhtumite põhjalik uurimine ja süüdlaste kohtu alla andmine; märgib siinjuures, et äärmiselt oluline on koostada põhjalik ja täielik riigivara register, et tagada turvaline ja prognoositav ettevõtluskeskkond, kindlustada eraomandi tagastamisprotsessi jätkumine ilma igasuguse, eriti rahvusliku diskrimineerimiseta ning takistada riigivara ebaseaduslikku omandamist erahuvides; tunneb heameelt asjaolu üle, et vastu võetud rehabiliteerimisseaduses lahendatakse kollektiivse süüga seotud vastuolulised küsimused ja et selles on ülekaalus individuaalne vastutus; palub valitsusel tagada vara tagastamise seaduse ja rehabiliteerimisseaduse tõhus ja mittediskrimineeriv rakendamine;
12. tunneb heameelt poliitilise tegevuse rahastamist käsitleva seaduse vastuvõtmise üle, mis on oluline samm poliitilise süsteemi läbipaistvuse suurendamiseks, ning nõuab, et seadust nõuetekohaselt rakendataks, eelkõige selleks, et luua tõhus süsteem tehingute üle järelevalve teostamiseks ning mõjusad karistused;
13. tuletab meelde, kui tähtis on Serbia parlamendi töö, tunneb heameelt parlamendi seadusandliku rolli ja valitsuse meetmete järelevalve tugevdamiseks võetud meetmete üle ning kutsub üles tegema edasisi jõupingutusi, et suurendada parlamendi võimet tulemuslikult täita oma ülesandeid, eriti julgeolekuteenistuste suhtes; sellega seoses avaldab heameelt otsuse üle korraldada ümber parlamendi teenistused, et muuta nende töö otstarbekamaks ja tõhusamaks;
14. märgib positiivseid samme kohtusüsteemi ja prokuratuuri reformimisel ning süsteemi ümberkorraldamisel, mille sihiks on tõhususe suurendamine ja kuhjunud kohtuasjade lahendamine vastavalt Veneetsia komisjoni soovitudele; kutsub siiski Serbia valitsust üles suurendama pingutusi sõltumatuse ja professionaalsuse tagamisel nimetatud kahes valdkonnas, milles tuleks läbi viia põhjalikud ja ulatuslikud reformid; rõhutab, et kohtureformi olulised osad on poliitiliselt mõjutamata kohtunikkonna kujunemine ja võimude lahusus;
15. taunib läbipaistmatust ja arvukaid puudusi kohtuliku läbivaatuse korras ja oma ametikohale ennistamata jäetud kohtunike ja prokuröride apellatsiooniprotsessis, sealhulgas menetluse ja normide rikkumisi, samuti mõju, mida need puudused võivad avaldada kohtusüsteemi sõltumatusele, võimude lahususele, õigusriigi põhimõtetele ja kogu kohtunikkonna, sealhulgas ametikohalt tagandatud kohtunike õigusele saada erapooletu kohtlemise osaliseks; kutsub ametivõime üles tagama, et kõrgem kohtunõukogu toimib läbipaistvalt, sõltumatult ja oma kõiki volitusi kasutades ning kohaldab õigusaktides selgelt sätestatud järjepidevaid ja kindlaid kriteeriume ilma igasuguse välispidise surveta; juhib tähelepanu kohtunike tegevuse korrapärase hindamise süsteemi vajalikkusele, et tagada ka pärast läbivaatamist kohtunike jätkuvalt hea tase;
16. tunneb tõsist muret korduvate süüdistuste pärast, et ametiseisundi kuritarvitamist käsitlevat kriminaalkoodeksi artiklit 359 on vääral kohaldatud, millega väidetavalt

kaasnes ettevõtete ja eraisikute varade põhjendamatu külmutamine; toonitab, et sellised kahtlustused on õhnestanud Serbia elanike usku õigusriigi põhimõttesse; kutsub ametiasutusi üles kriminaalkodeksit kiiresti läbi vaatama, et tagada selle vastavus Euroopa normidele, ning viivitamata lõpetama ametiseisundi kuritarvitamise sätte alusel süüdistuste esitamine, kui tegemist on eraettevõtete või peamiselt erakapitalil põhinevate ettevõtetega, ning lõpetama käimasolevad kriminaalmenetlused; rõhutab, et kui isikut on süüdistatud artikli 359 alusel ja võib kahtlustada, et tema kinnipidamise aeg või vara külmutamine on ebaproportsionaalne, võrreldes tema väidetava kuriteoga, peaks tal olema õigus saada viivitamata ülevaade enda vastu algatatud menetlusest ning nõuda tagasi oma isiklik vara ja saada õiglast hüvitist;

17. kutsub Serbia ametivõime üles viivitamata läbi vaatama 24 ettevõtte (sh Sartid, Jugoremedija, Mobtel, C market ja ATP Vojvodina) vastuoluline erastamine ja müük, mille seaduslikkuse suhtes on komisjon tõsist kahtlust väljendanud, ning koheselt lõpetama nende erastamist ja müüki puudutavate, riigisaladuseks kuulutatud dokumentide salastamise, sest see on vastuolus ELi normidega; märgib sellega seoses, et äärmiselt oluline on koostada põhjalik ja täielik riigivara register, et tagada turvaline ja prognoositav ettevõtluskeskkond, kindlustada eraomandi tagastamine ning takistada riigivara ebaseaduslikku omastamist erahuvides;
18. juhib tähelepanu tõsistele puudujääkidele tunnistajakaitse programmi toimimises sõjakuritegude uurimisel, mille tulemusena hulk tunnistajaid vabatahtlikult programmist lahkus, kuna neid oli süstemaatiliselt hirmutatud; kutsub siseministeeriumi ja sõjakuritegude prokuratuuri üles tõsistele pingutustele kõigi kaitseprogrammis osalevate tunnistajate julgeoleku ja heaolu tagamiseks; rõhutab, et toimiv tunnistajakaitse programm on äärmiselt tähtis õigusriigi põhimõtete tagamiseks ja selleks, et näidata üles poliitilist tahet lahendada tulemuslikult sõjakuritegude juhtumid, mille EJRK on riikliku kohtusüsteemi hooleks jätnud;
19. nõuab tungivalt, et Serbia ametivõimud algataksid ja tagaksid minevikus poliitilistel, rahvuslikel või usulistel põhjustel taga kiusatud isikute, sealhulgas kollektiivse süü põhimõtte kohaldamise tõttu kannatanute õigusliku rehabiliteerimise ja neile rahalise hüvituse maksmise;
20. kutsub ametivõime üles jätkuvalt pingutama, et ühe sammuna Serbia demokratiseerimise teel likvideerida endiste kommunistlike salateenistuste pärand; tuletab meelde, kui tähtis on julgeolekuvaldkonna jätkuv reformimine, parlamentaarse kontrolli suurendamine ja kontroll julgeolekuteenistuste üle, samuti ka riigiarhiivi avamine, eelkõige endise luureagentuuri UDBA dokumentide osas; soovib ametivõimudel muuta kättesaadavamaks Jugoslaavia endiste vabariikidega seotud arhiivid ja taotluse korral tagastada need asjaomastele valitsustele;
21. rõõmustab avaliku halduse reformi edenemise üle, kuid rõhutab, et tööd tuleb jätkata haldusorganite täieliku professionaalsuse ja poliitilisest mõjutamisest sõltumatuse tagamiseks, rakendades täielikult teenetel põhinevat ametissenimetamise ja karjääri süsteemi; nõuab avaliku halduse reformi strateegia kooskõlastatavat rakendamist ning kohalike omavalitsuste kaasamist seadusandlikku raamistikku; juhib tähelepanu rahvusvähemuste ebapiisavale esindatusele avalikus halduses, kohtutes ja riigile

kuuluvates ettevõtetes;

22. avaldab rahulolu valimisi, sealhulgas kohalikke valimisi käsitlevate seaduste muutmise ja eelkõige ebademokraatlike tavade kaotamise üle, mis seisnesid parlamendiliikmete nimetamises parteide poolt, ilma et oleks järgitud isikute järjekorda valimisnimekirjades, samuti nn tühjade tagasiastumisavalduste esitamises, mis võimaldasid parlamendiliikmete tegevust poliitiliselt kontrollida; nõuab riikliku valimiskomisjoni seaduse vastuvõtmist kohe pärast valimisi, et luua valimisprotsessi kontrollimiseks sõltumatu organ;
23. on rahul sõltumatute reguleerivate asutuste rolliga riiklike institutsioonide tõhusamaks ja läbipaistvamaks muutmisel; tunnustab eriti ombudsmani ning riikliku tähtsusega teabe ja isikuandmete kaitse voliniku tööd; nõuab ametivõimudelt tungivalt riigikontrolli, konkurentsikaitse komisjoni, riigihankeameti ning pakkujate õiguste kaitse komisjoni varustamist nende ülesannete täitmiseks vajalike piisavate rahaliste ja haldusvahendite ning bürooruumidega; kinnitab sõltumatute reguleerivate asutuste tähtsust süsteemse korrupsiooni vastu võitlemisel ja valitsuse üle tõhusa järelevalve teostamisel;
24. tuletab meelde, et tugevad, professionaalsed ja sõltumatud massiteabevahendid ja interneti kättesaadavus on demokraatliku süsteemi hädavajalik koostisosa; seetõttu tunneb heameelt avaliku teabesüsteemi arendamise strateegia ja tegevuskava vastuvõtmise üle ning riigi kavatsuse üle loobuda massiteabevahendite omamisest; on rahul, et strateegias tunnustatakse põhiseaduslikke õigusi seoses massiteabevahenditega rahvusvähemuste keeles; tunneb siiski muret katsete pärast meediasektorit kontrollida ja selle tegevusse sekkuda ning palub ametiasutustel tagada meedia sõltumatus poliitilisest survest ja muust mõjutamisest; kutsub Serbia valitsust üles tagama meedia vabadus ja sõltumatus vastavalt ELi normidele; on mures selle pärast, et võeti vastu kriminaalseadus, millega keelatakse kohtuprotsesside ja kohtuotsuste avalik kommenteerimine meediavahendites; tunneb muret Serbia ajakirjanike ähvardamise pärast ning nõuab ähvarduste põhjalikku uurimist, et tagada ajakirjanikele turvaline keskkond tulemuslikuks tööks, ilma et nad peaksid end ise tsenseerima; rõhutab vajadust tegutseda massiteabevahendite omandi koondumise ning meediasektori läbipaistmatuse vastu ning tagada võrdne juurdepääs reklaamiturule, kaasa arvatud reklaamile ja propagandale eraldatavatele riiklikele vahenditele; palub ajakirjanikel täita eetikakoodeksit; võtab teadmiseks, et internetile juurdepääsu tase on endiselt madal, tunnustab interneti tähtsust meediavabaduse jaoks ja nõuab tungivalt, et ametivõimud teeksid selles valdkonnas võimalikult suuri pingutusi;
25. peab kahetsusväärseks, et Serbia võimud ei lasknud massiteabevahenditel kajastada 2011. aasta juulis Põhja-Kosovos toimunud kokkupõrkeid ning kujutasid moonutatult KFORi rolli neis sündmustes; toonitab vaba ja sõltumatu meedia suurt tähtsust demokraatliku ja hästi informeeritud avalikkuse kujundamisel;
26. on rahul sellega, et tegutsevad demokraatlikult valitud rahvusvähemuste nõukogud, mis esindavad rahvusvähemusi hariduse, kultuuri, massiteabevahendite ja riigikeele kasutamise valdkonnas; märgib siiski, kui tähtis on vähemuste omavalitsusorganite pädevuste täielik rakendamine ja kui vajalikud on rahvusvähemuste nõukogude seadusega tagatud piisavad eelarvetoetused; võtab teadmiseks kaebused nõukogude loomise ettevalmistamisel ja asjaomaste õiguslike nõuete puhul ilmnunud rikkumiste kohta, samuti kaebused, et mõningad ministriumid ja kohalikud omavalitsused ei pea kinni

rahvusnõukogudele tagatud pädevustest, ning palub ametivõimudel neile vastata; on rahul Serbia halduskohtu otsustega ungari vähemuse rahvusnõukogu kasuks kohtuasjades, mida ajendas rahvusnõukogu pädevuste eiramine kohalike võimude poolt;

27. väljendab rahulolu Serbia üldiselt heade rahvustevaheliste suhete ning rahvusl põhinevate vahejuhtumite arvu ja ägeduse vähenemise üle, kuid ergutab Serbiat tegema vähemuste kaitse valdkonnas edasisi edusamme ja rakendama selleks järjepidevalt vastuvõetud õigusakte; peab murettekitavaks albaanlaste proteste diskrimineerimise vastu ja pingelist olukorda Sandžakis ning palub valitsusel omistada suuremat poliitilist tähtsust kõigi vähemuste põhiõiguste austamise parandamisele, sealhulgas vähemuste emakeelsele haridusele juurdepääsule, võrdsele tööturule pääsule ning õiglasele esindatusele kohalikes asutustes; kutsub Serbia ametivõime üles tegelema ka riigis valitseva piirkondliku ebavõrdsuse probleemiga ning toetama Sandžaki ja kagupiirkonna, sealhulgas Preševo oru sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning töötama välja strateegiad tööpuuduse määra vähendamiseks nimetatud piirkondades; tunneb heameelt oktoobris Bujanovaci omavalitsuses sõlmitud kokkuleppe üle, milles nähakse ette etniliste serblaste järkjärguline lülitamine haldusorganite koosseisu, ning nõuab selle kiiret elluviimist;
28. märgib, et kaks aastat pärast vähemusnõukogude valimisi ei ole ikka veel moodustatud bosnia rahvusnõukogu – väidetavalt valimistel tehtud menetlusvigade tõttu – ning nõuab selle kiiret moodustamist vastavalt eeskirjadele; palub poliitilistel ja usujuhtidel hoiduda teravatest sõnavõttudest, mis võivad pingeid õhutada; palub Serbia valitsusel jääda Sandžaki usukogukonnaga seotud pingete küsimuses erapooletuks ja võtta meetmeid heade suhete kindlustamiseks selle kogukonnaga, tagades talle usuvabaduse;
29. rõhutab rahvaloenduse tähtsust, kuna see võimaldab koguda Serbia arenguks olulist statistilist teavet, eriti vähem arenenud piirkondade kohta; rõõmustab selle üle, et Serbias 2011. aasta oktoobris toimunud rahvaloendus kulges üldiselt edukalt; peab väga kahetsusväärseks albaania päritolu poliitikute üleskutseid rahvaloendust boikoteerida, kuna neid üleskutseid võttis kuulda osa kohalike loenduskomisjonide liikmetest ning märkimisväärne hulk Preševo ning Bujanovaci elanikke; märgib, et ametivõimud ei ole veel avaldanud statistikat elanike rahvusliku kuuluvuse kohta;
30. nõuab edasisi samme diskrimineerimisvastaste meetmete seadusraamistiku täielikuks rakendamiseks; tunneb tõsist muret selle pärast, et Serbias napib poliitilist tahet sallivuse propageerimiseks ja põhiliste inimõiguste austamiseks, samuti selle pärast, et 2. oktoobril 2011. aastal kavas olnud Pride'i rongkäigu ettevalmistuste käigus selgus, et ei suudeta tagada osavõtjate turvalisust, mis viis ürituse keelamiseni; mõistab järsult hukka mõnede poliitikute ja õigeusu vaimulikkonna liikmete vaenulikud ja diskrimineerivad märkused ülalnimetatud teemal; tuletab valitsusele meelde, et sõnavabadus ja kogunemisvabadus kuuluvad põhiliste inimõiguste hulka ning on üks ELi põhiväärtusi, mida peab austama iga riik, kes tahab ELi liikmeks saada; tunneb heameelt konstitutsioonikohtu 22. detsembri otsuse üle selles küsimuses; tervitab ombudsmani ja võrdõiguslikkuse voliniku positiivset tegevust kõnealuste väärtuste propageerimisel Serbia ühiskonnas;
31. nõuab, et uuritaks äärmusrühmituste ähvardusi, mis toodi rongkäigu keelamise põhjuseks; rõhutab esimeste Serbia geide diskrimineerimise eest süüdimõistvate otsuste tähtsust, sealhulgas Belgradi kõrgema kohtu otsust, millega parempoolse äärmusorganisatsiooni

juhile mõisteti kaheaastane vanglakaristus vägivalla õhutamise eest 2010. aastal toimunud geiparaadil, kuid märgib, et 2010. aasta Pride'i rongkäiku saatnud vägivalla uurimine on kulgenud üldiselt aeglaselt ja praeguseks on vaid mõnele kohtualusele määratud leebed karistused; tunneb samas heameelt selle üle, et prokuratuur ja kohtud on astunud samme äärmusorganisatsioonide keelustamiseks; kutsub riigi- ja linnavõime üles aktiivselt tegutsema salliva õhkkonna nimel koosõlas Euroopa normidega, sealhulgas korraldama homfoobia alaseid teadlikkuse tõstmise kampaaniaid;

32. tunneb heameelt edusammude üle lastekaitse valdkonnas ning tugeva õigusliku aluse ja strateegiate loomise üle, et suurendada laste õiguste järgimist ja reformida laste hoolekandesüsteemi; väljendab siiski muret vastuvõetud õigusaktide aeglase rakendamise pärast, eelkõige seoses puudega lastega, kellest paljud on jätkuvalt ühiskonnast välja tõrjutud, ning lastekaitseteenuste väljatöötamise pärast kohalikul tasandil; on eriti mures noortevägivalla suurenemise pärast; kutsub sellega seoses ametivõime üles tegutsema jõuliselt ennetusmeetmete rakendamisel ja võtma vajalikke meetmeid koolivägivalla kaotamiseks;
33. rõõmustab valimisseaduse muudatuste üle, millega suurendatakse naiste osakaalu parlamendis; kutsub ametivõime üles kiiresti rakendama poliitikat, millega võidelda diskrimineerimise, sealhulgas kaudse diskrimineerimise vastu, millega naised tööturul ja ühiskonna muudes valdkondades ikka veel kokku puutuvad, ja ergutama neid rohkem osalema riigi poliitilises elus, sealhulgas valitsuse ametikohtadel; väljendab muret selle pärast, et kuigi diskrimineerimisvastaste ja soolise võrdõiguslikkuse edendamise meetmete alased õigusaktid ja rakendusorganid on olemas, on kehtivate õigusaktide mõjus rakendamine ja haldussuutlikkuse edasine tugevdamine endiselt suur probleem; nõuab tungivalt, et ametiasutused selles vallas tõhusamalt tegutseksid; nõuab energilisemaid meetmeid, et ennetada koduvägivalda, ergutada sellest teatamist ja abistada koduvägivalla ohvrid; sellega seoses avaldab heameelt esimese turvakodu avamise üle Serbia lõunaosas;
34. juhib tähelepanu romade raskele olukorrale, kuna neid tööturul endiselt diskrimineeritakse ning lisaks on neil raskusi korraliku elukoha leidmisel, samuti juurdepääsul haridusele ja tervishoiule; kiidab heaks ametivõimude mitmed algatused eelkõige romade tervisliku seisundi, haridusele juurdepääsu ja registreerimise parandamiseks; kutsub roma kogukonna esindajaid üles võtma sellest protsessist aktiivselt osa; kutsub Serbia valitsust üles täielikult rakendama riiklikku strateegiat romade staatuse parandamiseks ning sellega seotud romade sotsiaalse ja majandusliku olukorra parandamise tegevuskava vastavalt romade riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistikule; tunneb muret roma laste, eelkõige tüdrukute madala kooliskäimise määra pärast; kutsub Serbia valitsust üles tagama, et kõigile romadele antakse isikuttõendav dokument, mille puudumine takistab neil kasutada oma põhilisi kodanikuõigusi; juhib tähelepanu sellele, et Serbia roma kogukonna liikmed, kes põgenesid pärast sõja puhkemist Kosovost, on eriti raskes olukorras; mõistab hukka romade väljatõstmise, mida on rakendatud ka laste ja vanurite puhul, ilma et sellele oleks eelnenud nõuetekohane konsulteerimine ja teatamine ning ilma et väljatõstetuile oleks pakutud uut eluruumi; palub võimudel niisugune tegevus viivitamata lõpetada;
35. palub Serbia ametivõimudel tihedas koostöös kohalike ametiasutustega arendada välja

institutsiooniline ja õiguslik raamistik sotsiaalteenuste organisatsioonide tarvis, paremini koordineerida teenuste ja abi osutamist, kohandada see kohalike vajadustega ning kaasata võimalikke ja tegelikke abisaajaid süsteemi kavandamisse, järelevalvesse ja hindamisse; rõhutab, et sel eesmärgil on tähtis tugevdada kohalike omavalitsuste suutlikkust;

36. rõhutab kodanikuühiskonna organisatsioonide tähtsust rahvustevaheliste suhete parandamisel ja sallivuse edendamisel ning võimude tegevuse jälgimisel; palub valitsusel ja parlamendil koostada sidus raamistik, mille abil sotsiaalpoliitika kujundamisel kodanikuühiskonnaga järjekindlalt konsulteerida, ning kooskõlastada selle rakendamine; nõuab tungivalt, et valitsus uuriks põhjalikult kõiki etniliste vähemuste vastu toimepandud tegusid; tunneb muret ähvarduste pärast, mida saavad aktivistid, inimõiguste kaitsjad, ajakirjanikud ja meediaorganisatsioonid, eriti need, kes tegelevad sõjakuritegude ja organiseeritud kuritegevuse ning korrupsiooni uurimise, homo-, bi- ja transseksuaalide õiguste ning Kosovoga sidemete hoidmisega, ning palub ametivõimudel tagada, et ähvardusi uuritakse ja süüdlased tuuakse kohtu ette, lõpetades sellega praegu laialt levinud karistamatuse;
37. väljendab oma toetust RECOM algatusele (piirkondlik komisjon „Tõe otsimine ja tõe rääkimine sõjakuritegude ja muude tõsiste inimõiguste rikkumiste kohta endises Jugoslaavias”), et edendada lepitusprotsessi kõikides Lääne-Balkani riikides;
38. rõhutab, et Serbia on ratifitseerinud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peamised tööõiguse konventsioonid ja muudetud Euroopa sotsiaalharta; märgib, et töö- ja ametiühingute õigusi piiratakse endiselt, vaatamata põhiseaduslikele tagatistele, ning kutsub Serbiat üles eelnimetatud õigusi veelgi tugevdama; on mures, et sotsiaaldialoog jääb nõrgaks ja tööturu osapoolte arutelud ei toimu korrapäraselt; nõuab, et astutaks täiendavaid samme majandus- ja sotsiaalnõukogu tugevdamiseks, et see suudaks olla sotsiaaldialoogi tugevdamisel aktiivne ja anda õigusloomes aktiivsemalt nõu;
39. kutsub Serbiat ja komisjoni üles tagama, et struktuurireformid ja liberaliseerimine, mida viiakse läbi ELi liikmeks pürgimise raames, ei too kaasa töötingimuste, töö- ja ametiühinguõiguste halvenemist;
40. märgib rahuloluga, et ühinemiseelse abi rahastamisvahend toimib Serbias hästi; julgustab nii valitsust kui ka ELi lihtsustama ühinemiseelse abi rahastamisvahendi haldusmenetlusi, et teha see väiksematele ja mittetsentraliseeritud abisaajatele kättesaadavamaks; rõhutab, et ELi finantsraamistiku eelseisva läbivaatamise käigus on vaja säilitada piisav ühinemiseelse abi tase;
41. väljendab heameelt ombudsmani töö üle ning kutsub ametiisikuid üles pakkuma talle täielikku poliitilist tuge, tagama tema soovitude elluviimine ning kindlustama talle tegevuseks vajalikud rahalised ja haldusvahendid ning ruumid;
42. tervitab Belgradi linnavõimude algatatud kampaaniat Belgradi nimetamiseks 2020. aasta Euroopa kultuuripealinnaks ning ergutab selle kampaaniaga seotud projekte, mis lähendavad Belgradi ja Serbiat kultuuriliselt Euroopa Liidule, eelkõige seoses erinevate etniliste rühmade kooseksisteerimise, kultuuridevahelise mõistmise ja kultuuridevahelise dialoogiga; palub liikmesriikidel ja komisjonil Belgradi kandidatuuri toetada; kutsub sellega seoses Serbia parlamenti üles võtma vastu ja rakendama vajalikke spetsiaalseid

õigusakte, et reguleerida kultuurilist tegevust, ja võtta vastu kultuuri arendusstrateegia, et kultuuriseadust paremini rakendada;

43. kinnitab kaasava piirkondliku koostöö tähtsust Lääne-Balkani riikides ning tunneb heameelt Serbia aktiivse osavõtu üle piirkondlikes algatustes, heanaaberlike suhete edendamiseks korraldatud kahepoolsete kohtumiste üle ning Serbia järjest aktiivsema rolli üle lepitusprotsessi edendamises piirkonnas; avaldab heameelt president Tadići ametliku külaskäigu üle Bosniasse ja Hertsegoviinasse ning selle üle, et Tadić toetab Bosnia ja Hertsegoviina territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust; kutsub Serbia valitsust üles tagama, et tema otsesed sidemed Serblaste Vabariigiga on kooskõlas väljendatud toetusega ega sea ohtu Bosnia ja Hertsegoviina riigi terviklikkust, suveräänsust ja pädevust ning tema institutsioonide tulemuslikku toimimist; nõuab lisaks tungivalt, et Serbia võimud toetaksid Bosnia ja Hertsegoviina reforme, mille sihiks on riigi institutsioonide tugevdamine ja otstarbekamaks muutmine ELiga seotud reformide läbiviimiseks; kutsub mõlema riigi valitsusi üles korraldama erakorralise ühisstungi ELiga seotud reformide paremaks kooskõlastamiseks; väljendab heameelt Horvaatia presidendi Josipovići ning president Tadići algatuste ja saavutuste üle Horvaatia ja Serbia poliitiliste suhete parandamisel; kordab, et sellised positiivsed kahepoolsed suhted on hea alus veel lahendamata piiriküsimuste lahendamiseks, ning rõhutab, et kahe riigi poolt teineteise suhtes algatatud genotsiidi teemalised kohtumenetlused ei takista edasisi edusamme kõnealuses valdkonnas; ergutab Serbia ametivõime tegema endise Jugoslaavia riikide ja teiste naaberriikidega tihedat koostööd, et lahendada kõik õigusjärglusega seotud veel lahendamata probleemid; ergutab piiriülest koostööd naabruses asuvate ELi liikmesriikide Bulgaaria, Ungari ja Rumeeniaga, muu hulgas ELi Doonau piirkonna strateegia raames;
44. rõõmustab Serbia aktiivse osavõtu üle Sarajevo protsessi edendamisel ning selle üle, et 7. novembril kirjutasid Serbia, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia ning Montenegro alla ministrite deklaratsioonile ümberasustamise lõpetamiseks ning kodudest lahkuma sunnitud inimeste ja põgenike olukorrale püsiva lahenduse leidmiseks; ootab piirkondlike doonorriikide konverentsi, mis peaks toimuma 24. aprillil Sarajevos, kus esitatakse piirkondlik eluasemekava, milles käsitletakse veel lahendamata probleeme, ning loodab, et kodudest lahkuma sunnitud inimesed ja ümberasustatud isikud saavad kõikides riikides ulatuslikku abi, tagades proportsionaalsuse Serbia jaoks, kes on vastu võtnud ühe suurima ümberasustatud isikute kogukonna Euroopas;
45. peab kiiduväärseks Montenegro ja Serbia suhete paranemist; nõuab mõlema valitsuse tihedamat koostööd ELiga seotud reformide vallas ning eelkõige pingutuste tegemist ühiste probleemide lahendamiseks õigusriigi põhimõtete järgimises, eeskätt meetmeid organiseeritud kuritegevuse vastu; ergutab mõlemat valitsust suurendama jõupingutusi veel lahendamata piiriküsimuste lahendamiseks;
46. tunneb heameelt Serbia ja Makedoonia vahel sõlmitud kodanike vaba liikumist käsitleva kokkuleppe üle, mis täiendab Serbia poolt Montenegro ning Bosnia ja Hertsegoviinaga juba sõlmitud kokkuleppeid, ning loodab, et selliseid kokkuleppeid, millega parandatakse kahepoolseid suhteid ja suurendatakse asjaomaste isikute võimalusi, saab laiendada kõikidele selle piirkonna riikidele;

47. rõhutab ajaloolise leppimiskomitee tegevuse tähtsust ja toonitab, et jätkuv dialoog võiks aidata kaasa suhete parandamisele; peab siiski kahetsusväärseks, et suurem osa ajalooarhiividest, eelkõige endise salapolitsei (UDBA) ajalooarhiivid, jäävad suletuks; nõuab lisaks tungivalt 1944.–1945. aasta massimõrvade põhjalikku uurimist;
48. õhutab ametivõime suhteliselt jõukat Vojvodina piirkonda Serbia vähemarenenud piirkondadele eeskujuks tooma; palub võimudel nüüd, mil Vojvodina statuudi vastuvõtmisest on möödunud kaks aastat, kiiresti vastu võtta provintsi rahastamist käsitleva seaduse;
49. soovitab teha ELi poolt Serbia reformiprotsessi toetuseks eraldatavad Euroopa vahendid Serbia rahvusvähemuste nõukogudele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele otse juurdepääsetavaks;
50. ergutab ametivõime võtma edasisi meetmeid ja avama piirialad naaberriikidele, et soodustada kaubandus- ja majandussidemeid; rõhutab, kui tähtis on kohaliku majandusarengu suurendamiseks avada Ribariće ja Oltomantsi piiripunktis kaubaautode ja kaupade jaoks terminal;
51. rõhutab, et hariduse kõrge kvaliteet on äärmiselt tähtis Serbia edasiseks sotsiaalseks ja majanduslikuks arenguks ning riigis valitseva suure tööpuuduse vähendamiseks, eriti noorte seas; kutsub ametiasutusi üles noorte seas hariduse väärtust propageerima ning kõrgharidusse investeerimist suurendama; rõhutab vajadust investeerida riiklikult ülikooli lõpetanute värbamisse, et muuta avalik sektor tõhusamaks ja tõkestada edasist ajude äravoolu, mis takistaks tõsiselt riigi pikaajalist arengut;
52. nõuab suuremaid pingutusi nii riigi kui ka provintside tasandil, et tagada kvaliteetse hariduse piiranguteta andmine vähemuskeeltes, sest see on vajalik nii etnilise kui ka kultuurilise identiteedi säilitamiseks, mis on juba tagatud nii põhiseaduslike vahendite kui ka 2002. aasta rahvusvähemuste õiguste ja vabaduste kaitse föderaalsete vahendite ja vastavalt rahvusvähemuste kaitse raamkonventsioonis sedastatud suunistele, ning eelkõige tagada kõik vajalikud õpikud ja muud õpimaterjalid; väljendab sellega seoses heameelt kakskeelse ülikooliteaduskonna avamise üle Bujanovaci, kuhu võetakse vastu nii albaania kui ka serbia päritolu tudengeid; ergutab Serbiat rakendama võimaluse korral sama mudelit ka muude selliste vähemuste suhtes kohaldatavas poliitikas; ergutab nii vähemusi kui ka serblaste enamuskogukonda õppima üksteise keeli, et üksteist paremini mõista; rõhutab vajadust austada rahvusvähemuste kultuurilist mitmekesisust, tegemata takistusi nende kultuurikeskustele, elektroonilisele ja trükimeediale ning raamatukogudele, mis piisavalt hoolitsevad nende kogukondade kultuuriliste vajaduste eest;
53. kutsub Serbia valitsust üles lahendama Sandžakis asuva Novi Pazari rahvusvahelise ülikooli akrediteerimise küsimust ning rõhutab, et tuleb tagada akrediteerimise ja kvaliteedi tagamise komisjoni sõltumatus ja erapooletus;
54. tunneb heameelt oluliste sammude üle teel toimiva turumajanduse loomise poole ja valitsuse tegevuse üle, mille tulemusena on Serbia finantsseisund ja makromajanduslik olukord paranenud; märgib otsust külmutada reservkrediidi leping IMFiga, kuni valitakse uus valitsus; rõhutab, et Serbia peab struktuurireformidega jätkama, et tõsta majanduse

tootmissuutlikkust, ning riik peab vähendama oma eelarve puudujääki; tuletab meelde, et ülemaailmne finants- ja majanduskriis on ühiskonda kahjustanud, mõjutades eriti kõige kaitsetumaid rühmi; kutsub võime üles tegema jõupingutusi selleks, et vähendada kahjulikke tagajärgi (vaesus, tööpuudus ja sotsiaalne tõrjutus) nendele elanikkonna rühmadele ning tegeleda tagajärgede algpõhjustega, töötades selleks välja vajaliku sotsiaal- ja majanduspoliitika;

55. toonitab, et Serbia vajab tõelist õigusriiki, et meelitada riiki välisinvesteeringuid, parandada tingimusi kiiremaks üleminekuks vabaturumajandusele ning luua parem ettevõtluskeskkond; tuletab sellega seoses meelde, et monopolide olemasolu takistab oluliselt vabaturule üleminekut, ning õhutab valitsust jätkama meetmeid monopolide kaotamiseks; rõhutab, et on vaja vähendada liigset bürokraatiat ning tugevdada konkurentsi ja erasektori rolli;
56. tunnustab valitsuse jõupingutusi kujundada välja jõudsalt kasvav väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete sektor, võttes sel eesmärgil vastu ja rakendades asjakohased õigusaktid ning luues VKEde toetusorganid; nõuab samal ajal suuremaid jõupingutusi VKEde leviku edendamiseks, vähendades selleks halduskoormust, muutes tööturu paindlikumaks ning suurendades VKEde juurdepääsu rahastamisele; nõuab tungival, et valitsus kasutaks sellist väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust, mis vastab täielikult ELi soovitudele;
57. kutsub Serbia valitsust üles võtma vajalikke meetmeid, et suurendada koostööd naaberpiirkondade VKE sektoriga; rõhutab, et see on oluline eeltingimus Serbia majanduse edukamaks lülitamiseks ühenduse kaubandussüsteemi;
58. tervitab Serbia olulisi edusamme keskkonnakaitset käsitlevate õigusaktide kohandamisel ELi õigusega; nõuab selles valdkonnas veelgi suuremaid jõupingutusi ja keskendumist seaduste jõustamisele; nõuab tungival, et ametivõimud suurendaksid jõupingutusi eelkõige vee kvaliteedi ja jäätmete kõrvaldamise asjus; ergutab Serbiat vastu võtma kliimamuutuste alased eesmärgid, mis vastavad Euroopa Liidu eesmärkidele;
59. tunneb heameelt lepingu sõlmimise üle ELi ja Serbia vahel, millega kehtestatakse raamistik Serbia osalemiseks ELi kriisiohjamisoperatsioonides, ning avaldab riigile kiitust valmiduse eest osaleda kahes ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika operatsioonis ehk EUTMis ja Atalantas;
60. nõuab edasisi pingutusi säästva ühistranspordivõrgu loomiseks Serbias, eelkõige raudteesüsteemi, siseveetranspordi ja maanteetaristu (VII koridor) parandamiseks, kaasa arvatud X-koridori ehituse kiire lõpuleviimine; rõhutab, et oluline on parandada ühendusi naabermaadega, et hõlbustada kodanike liikumist;
61. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning Serbia valitsusele ja parlamendile.